

KRE-BTK

Irodalom

módszertani tételsor (középiskola)

1.

Az irodalomtanítás modelljei, elvei a Petőfi-pályakép tanítása során.

Irodalom

- Bókay Antal 2006. Az irodalomtanítás, irodalomtudomány modelljei. In: Sipos Lajos (főszerk.) *Irodalomtanítás a harmadik évezredben*. Krónika Nova Kiadó, Budapest. 29–42.
- Fűzfa Balázs 2000. Petőfi Sándor. In: Fűzfa Balázs (szerk.) *Klasszicizmus, romantika, realizmus az irodalomban*. Mestersége tanár – Soros oktatási könyvek. Ökonet, Budapest. 216–243.
- Kulcsár Szabó Ernő 2006. Irodalomértésünk néhány örökletes előfeltevéseiről. In: Sipos Lajos (főszerk.) *Irodalomtanítás a harmadik évezredben*. Krónika Nova Kiadó, Budapest. 43–50.
- Margócsy István 2006. Petőfi és a romantika. In: Sipos Lajos – Fűzfa Balázs (szerk.) *Irodalomtanítás a harmadik évezredben*. Krónika Nova, Budapest. 270–286.
- Szabolcsi János 2006. *Petőfi-problémák a középiskolában*. In: Sipos Lajos – Fűzfa Balázs (szerk.) *Irodalomtanítás a harmadik évezredben*. Krónika Nova, Budapest. 287–295.
- Szilágyi Márton 2015. A vers napja (Petőfi Sándor: Nemzeti dal). *Irodalomtörténet* 2015/3: 307–319
- Váradi Izabella 2008. Retro-logika és hermészkedés a Petőfi-tanításban. In: Fűzfa Balázs (szerk.) *Szeptember végén*. Savaria University Press, Szombathely. 160–168.
<http://mek.oszk.hu/17900/17913/17913.pdf>

2.

A tantervi szabályozás minisztériumi szintjei – a nemzeti alaptanterv órakeretei, kijelölt céljai Janus Pannonius oktatásához.

Irodalom

- Jankovits László 2002. *Accessus ad Janum. A műértelmezés hagyományai Janus Pannonius költészetében*. Balassi Kiadó, Budapest. 117–139, 172–221.
(<http://mek.oszk.hu/04700/04778/>)
- Jankovits László 2012. A diadalmas mandulafa. *Jelenkor* 55/11. (online)
- Németh Béla 1993. Janus Pannonius mandulafácska-versének értelmezéséhez. In: Szentesi Zsolt (szerk.) *Tanulmányok az irodalomtudomány köréből*. EKTf, Eger. 95–99.
<http://kerettanterv.ofi.hu/>
- Tanmenetjavaslatok: Pethőné Nagy Csilla 2005. *Módszertani kézikönyv*. Korona Kiadó, Budapest. 309–356.

3.

A tantervi szabályozás iskolai szintjei – a helyi tanterv, óraterv céljai, feladatai egy megtervezett óravázlat alapján Csokonai *Tartózkodó kérelem* című versének tanítása során.

Irodalom

- Balkovitzné Cynolter Magda 1994. Csokonai *Tartózkodó kérelem* című versének tanítása és ritmusának gyakorlása. In: Sipos Lajos (szerk.) *Irodalomtanítás I–II*. Pauz Kiadó – Universitas Kulturális Alapítvány, Budapest – Celldömölk. 197–213.
- Forgács Anna – Sipos Lajos 1994. Egy lehetséges helyi tanterv vázlata a 12–18 éves korosztály számára. In: Sipos Lajos (szerk.) *Irodalomtanítás I–II*. Pauz Kiadó – Universitas Kulturális Alapítvány, Budapest – Celldömölk. 41–75.
- Fűzfa Balázs 2000. Csokonai Vitéz Mihály. In: Fűzfa Balázs (szerk.) *Klasszicizmus, romantika, realizmus az irodalomban*. Mestersége tanár – Soros oktatási könyvek, Ökonet, Budapest. 78–103.
- Pethőné Nagy Csilla 2005. Középpontban a befogadó: a tervezés. In: Pethőné Nagy Csilla (szerk.) *Módszertani kézikönyv*, Korona Kiadó, Budapest. 179–188.

4.

Tananyagtervezés, tananyagrendezés elvei, pedagógiai szempontjai különböző irodalomkönyvekben Arany János balladáinak tanítása során.

Irodalom

- Arató László 2006. Tananyagkiválasztás és -elrendezés néhány lehetséges modellje. In: Sipos Lajos (főszerk.) *Irodalomtanítás a harmadik évezredben*. Krónika Nova Kiadó, Budapest. 113–123.
- Cserhalmi Zsuzsa 2000. A tervezés szintjei. In: Cserhalmi Zsuzsa (szerk.) *Amit az irodalomtanításról tudni kellene*. Korona Kiadó, Budapest. 29–36.
- Fűzfa Balázs (szerk.) *Szondi két apródja*. Savaria University Press, Szombathely. 295–312.
<http://mek.oszk.hu/17900/17932/17932.pdf>
- Imre László 1996. *Műfajok létformája XIX. századi epikánkban*. Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen. 97–136. <http://dea.lib.unideb.hu/dea/bitstream/handle/2437/101347/CSK009.pdf>
- Milbacher Róbert 2008. A hűség balladája. *Alföld* 2008/9: 49–66. vagy http://apps.arcanum.hu/app/alfold/view/Alfold_2008/?pg=976&layout=s
- Válogatás irodalomkönyvekből: Arató – Pála, Diószegi – Fábián, Domonkos, Eisemann – H. Nagy – Kulcsár Szabó, Gintli – Schein, Madocsai, Mohácsy, Ritoók – Szegedy-Maszácz – Veres – Horváth – Zemplényi, Valaczkai, **Pethőné, Fűzfa** tankönyvei.

5.

Hagyományos és modern munkaformák Vörösmarty Mihály *Csongor és Tünde* című drámai költeményének tanítása során.

Irodalom

- Fűzfa Balázs 1998. Az élményközpontú irodalomtanítás néhány lehetősége. In: Sipos Lajos (szerk.) *Irodalomtanítás az ezredfordulón*. Pauz – Westermann, Budapest – Celldömölk. 334–346.

- Pethőné Nagy Csilla 2005a Kooperatív tanulás az irodalomórán. In: Pethőné Nagy Csilla (szerk.) *Módszertani kézikönyv*. Korona Kiadó, Budapest. 144–153.
- Pethőné Nagy Csilla 2005b Hosszabb tanulási egység feldolgozása kooperatív tanulással – Vörösmarty Mihály: Csongor és Tünde. In: Pethőné Nagy Csilla (szerk.) *Módszertani kézikönyv*. Korona Kiadó, Budapest. 158–166.
- Petriné Feyér Judit 2005. *A problémaközpontú csoportmunka*. Oktatás-módszertani Kiskönyvtár, ELTE – Gondolat Kiadó, Budapest.
- Szilágyi Márton 2011. Mesedráma a boldogság birtokolhatatlanságáról. *Irodalomismeret* 2011/4: 37–41. vagy: http://www.irodalomismeret.hu/files/2011_4/szilagyi_marton.pdf

6.

A tanári kérdés mint a kritikai gondolkodás fejlesztése Pilinszky János *Négysorosának* tanítása során.

Irodalom

- Babits Mihály 2010. Az irodalmi nevelésről. In: Babits Mihály: *Esszék, tanulmányok, kritikák 1900-1911* (s.a.r., Hibsich Sándor, Pienták Attila). Argumentum Kiadó, Budapest. 244–259.
- Sebők Melinda 2008. Módszertani kísérletek és lehetséges értelmezések Pilinszky János *Négysorosához*. In: Nagy Katalin (szerk.) *Új utak az anyanyelvi nevelésben és a pedagógusképzésben*. Trezor Kiadó, Budapest. 122–130.
- Sebők Melinda 2010. A négysorosok és a stációversek dermesztő tája. In: Sebők Melinda (szerk.) *Halálmotívum Rónay György és Pilinszky János tájköltészetében*. Kairosz Kiadó, Budapest. 121–133.
- Sebők Melinda 2017. Lehetséges értelmezések Pilinszky János *Négysorosához*. In: Sebők Melinda (szerk.) *Modern értékörzők* (Vízjel-sorozat). Felsőmagyarország Kiadó, Miskolc. 156–161.

7.

A vita/disputa szerepe a kortárs magyar líra (Kovács András Ferenc VAGY Parti Nagy Lajos) oktatása során

Irodalom

- Kristóf Tünde 2010. KAF-fogások – fogások KAF-on: Kovács András Ferenc lírája a gimnázium 12. évfolyamán. In: Fenyő D. György (szerk.) *Hézagpótlás: a kortárs magyar irodalom tanítása*. Aula.info, Budapest. 81–150.
- Pethőné Nagy Csilla 2005. Interaktív és reflektív tanulási technikák a befogadásközpontú és kompetenciafejlesztő irodalomtanulás szolgálatában – akadémikus vita – disputa. In: Pethőné Nagy Csilla (szerk.) *Módszertani kézikönyv*. Korona Kiadó, Budapest. 205–207, 211–224.
- Sebők Melinda 2017. Babits Mihály és Kovács András Ferenc párbeszédei. In: Sebők Melinda (szerk.) *Modern értékörzők* (Vízjel-sorozat). Felsőmagyarország Kiadó, Miskolc. 126–136.
- Sebők Melinda 2017. Arany János – Babits Mihály – Kovács András Ferenc párbeszédei. *Vigilia*. 845 – 852.

http://epa.oszk.hu/02900/02970/00927/pdf/EPA02970_vigilia_2017_11_845-852.pdf

Sebők Melinda 2018. Óravázlat – feladatok – műelemzés. A kortárs magyar irodalom tanítása: segédanyagok Parti Nagy Lajos Létbüfé című kötetéhez

<https://www.aegondij.hu/educacio/oravazlatok/parti-nagy-lajos-letbufe-oravazlat>

Szívósné Vásárhelyi Zsuzsanna 2005. Az intertextualitás tanításának lehetősége. *Magyar Nyelvőr* 129 [4]: 462–472 vagy: <http://nyelvor.c3.hu/period/1294/129405.pdf>

8.

Intermediális lehetőségek, információs technológiák és internethasználat (kép, hang, zene, szöveg, kézíratszöveg) az irodalomórán József Attila életművének tanításához.

Irodalom

Fűzfa Balázs 2008. József Attila. In: Fűzfa Balázs (szerk.) *Irodalom 12*. Krónika Nova Kiadó, Budapest. 82–123.

N. Horváth Béla 2006. Az analitikus óda József Attila: Íme, hát megeltem hazámat. In: Sipos Lajos (főszerk.) *Irodalomtanítás a harmadik évezredben*. Krónika Nova Kiadó, Budapest, 247–255, 408–422.

Pethőné Nagy Csilla 2005. Irodalom és informatika. In: Pethőné Nagy Csilla (szerk.) *Módszertani kézikönyv*. Korona Kiadó, Budapest. 138–143.

Tverdota György 2006. József Attila. In: Sipos Lajos (főszerk.) *Irodalomtanítás a harmadik évezredben*. Krónika Nova Kiadó, Budapest. 395–408.

Fűzfa Balázs (szerk.) 2013. Eszmélet, Savaria, Szombathely.

<http://mek.oszk.hu/17800/17857/17857.pdf>

9.

Kronologikus és a műfajok / műnemek szerint haladó irodalomoktatás: a *Hymnus* és a *Szózat* tanításának lehetőségei.

Irodalom

Arató László 2006. Kölcsey Ferenc: Hymnus In: Sipos Lajos (szerk.) *Irodalomtanítás a harmadik évezredben*. Krónika Nova, Budapest. 445–454.

Fűzfa Balázs 2000. Vörösmarty Mihály. In: Fűzfa Balázs (szerk.) *Klasszicizmus, romantika, realizmus az irodalomban*. Mestersége tanár – Soros oktatási könyvek. Ökonet, Budapest. 193–216.

Mohácsy Károly 1998. Vörösmarty Mihály Szózat című versének tanítása különböző korosztályú diákoknak. In: Sipos Lajos (szerk.) *Irodalomtanítás az ezredfordulón*. Pazu – Westermann Kiadó, Budapest – Celldömölk. 457–467. vagy http://www.kronikanova.hu/irodalomtanitas/kn_9990_455-463.pdf

Arató – Pála, Pethőné, Mohácsy, OFI; Fűzfa irodalomtankönyveinek vonatkozó fejezetei

10.

A középszintű magyar érettségi vizsga felépítése, jellemzői: lehetséges írásbeli és szóbeli típusfeladatok Ady Endre életművének tükrében.

Irodalom

Fűzfa Balázs (szerk.) 2011. *Kocsi-út az éjszakában*. Savaria University Press, Szombathely.
<http://mek.oszk.hu/17800/17880/17880.pdf>

Gintli Tibor 2006. Ady Endre. In: Sipos Lajos (főszerk.) *Irodalomtanítás a harmadik évezredben*. Krónika Nova Kiadó, Budapest. 321–331.

Gintli Tibor 2006. Ady újraolvasásának lehetőségei az oktatásban. In: Sipos Lajos (főszerk.) *Irodalomtanítás a harmadik évezredben*. Krónika Nova Kiadó, Budapest. 331–340.

Horváth Zsuzsanna 2009. *A magyar nyelv és irodalom érettségi vizsga kultúrafelfogása*.
<http://www.ofi.hu/tudastar/erettsegi/uj-erettsegi/magyar-nyelv-irodalom>

<https://www.oktatas.hu/koznevelis/erettsegi/feladatsorok>

11.

Az emelt szintű magyar érettségi vizsga felépítése, jellemzői: lehetséges írásbeli és szóbeli típusfeladatok Kosztolányi Dezső életművének tükrében.

Irodalom

Gordon Győri János 2006. Kosztolányi Dezső tanítása a középiskolában. In: Sipos Lajos (főszerk.) *Irodalomtanítás a harmadik évezredben*. Krónika Nova Kiadó, Budapest. 392–395.

Olasz Sándor 2006. Kosztolányi Dezső. In: Sipos Lajos (főszerk.) *Irodalomtanítás a harmadik évezredben*. Krónika Nova Kiadó, Budapest. 367–381.

Nemes Nagy Ágnes 2000. Kosztolányi Dezső: Boldog, szomorú dal. In: Nemes Nagy Ágnes – Lengyel Balázs (szerk.) *A tűnékeny alma*. Jelenkor Kiadó, Pécs. 106–119.

Sebők Melinda 2015. *Boldog, szomorú dal – óraterv*. In: Dringó-Horáth Ida – Fischer Andrea (szerk.) *Tanárjelölti kézikönyv*. KRE BTK – Patrocinium Kiadó, Budapest. 85–91.

Fűzfa Balázs (szerk.) 2010. Hajnali részegség, Savaria, Szombathely.
<http://mek.oszk.hu/17800/17862/17862.pdf>

<https://www.oktatas.hu/koznevelis/erettsegi/feladatsorok>

12.

A műelemzés lehetőségei: élményközpontú / problémacentrikus irodalomtanítás Babits Mihály költészetének tanítása során.

Irodalom

Arató László 1998. Problémacentrikus irodalomtanítás a középiskolában. In: Sipos Lajos (főszerk.) *Irodalomtanítás az ezredfordulón*. Pauz – Westermann, Celldömölk. 288–303.

- Fűzfa Balázs 1998. *Az élményközpontú irodalomtanítás néhány lehetősége*. In: Sipos Lajos (főszerk.) *Irodalomtanítás az ezredfordulón*, Pauz – Westermann, Budapest – Celldömölk. 334–346.
- Fűzfa Balázs (szerk.) 2009. *Esti kérdés*. Savaria University Press, Szombathely. 417–449.
<http://mek.oszk.hu/17800/17853/17853.pdf>
- Sebők Melinda 2018. *Az élményközpontú irodalomoktatás Fűzfa Balázs tankönyveiben*.
In: (Láng Gusztáv, Pusztay János, Sipos Lajos, Vörös Ferenc szerk.) *Élményközpont*.
Fűzfa Balázs 60. Savaria, Szombathely. 262 – 269.
- Sebők Melinda 2017. *Babits Mihály párbeszédei*. In: *Modern értékörzők* (Vízjel-sorozat),
Felsőmagyarország Kiadó, Miskolc. 11–34.
- Sipos Lajos 2006. Babits Mihály. In: Sipos Lajos (főszerk.) *Irodalomtanítás a harmadik évezredben*. Krónika Nova Kiadó, Budapest. 340–353.